

Stimson in Mussolini za redukcijo oboroževanja

Stimson dosežen po enourni konferenci v Beneški palači Mussolini povečuje Hoover načrt enoletnega moratorija.

Rim, 10. jul. — Ameriški državni tajnik Stimson se je sinoči s predsednikom italijanske vlade Mussolinijem v dvoranebeneške palače. Konferenca je trajala eno uro in je rezultirala s popolnim sporazumom, da se moratorij na oboroževanje svetovne velesile v prihodnjem odločiti za eno ali drugo od tih, ki vodi do vojne ali do miru.

Svet si lahko izbere prvo ali drugo pot, je dejal Mussolini. "Italija si je izbrala pot, ki vodi do miru". Pozneje je Mussolini sprejel časovno poročevalce, je izjavil, da Stimson popolnoma soglasno, da je pot, ki vodi k miru, pot, ki vodi do vojne. Stimson in Mussolini sta razpravljala tudi o Hooverjevem načrtu enoletnega moratorija, o katerem je italijanski diktator dejal, da je eden najpomembnejših korakov v smeri od svetovne vojne.

Stimson je bil informiran, da Italija imenovala izredno komisijo za proučevanje načrtov oboroževanja, kateri bodo preneseni razorožitveni konferenci. Stimson je začel zunanji ministri Grandi. Mussolini je zagovarjal ameriškega državnega tajnika, da je Italija vedno pripravljena na sprejetje načrtov, ki bi zmanjšali oboroževanje.

Toda, je dejal Mussolini, "če se Italija razoroži, morajo tudi druge države. Privoljen sem na skrajno omejitve. Samo 10.000 pušk za Italijo. Lako želite, toda nobena država evropske države jih ne sme imeti več, kajti drugače bi to ustvarilo situacijo, da bi možno skušal premagati drugega, oboroženega z revolverji."

Mussolini je dalje izjavil, da prepričan o pozitivni svetovno-ekonomskih aktivnosti v prihodnjem letu, zlasti če bo razorožitvena konferenca v Zenevi uspešna.

Stavkarji usakovali obsodbo proti konzulu

Chicago, 10. jul. — Za muni- cipalnega sodnika Thomas A. Wooda, ki je obsodil mehiškega konzula Adolfo G. Domingua na šest mesecev zapora radi krivdne sodišča, je incident, ki povzročil veliko hrupa v diplomatičnih krogih, zaključen. Stimson je včeraj preklical obsodbo in je podal izjavo, v kateri pravi, da ni imel namena, da bi vlade prijateljske republi-

ke incident ni zaključen za hiško vlado. Se predno je sod- preklical obsodbo, je mehiški konzul z Washingtonu Tellez bil formalni protest svoje vlade proti postopanju sodnika pri izpisi državnem tajništvu. Mehiška vlada je pred preklicom zahtevala detajle o afe- rez brez pogojno izpustitev konzula iz zapora.

Preklic obsodbe je sledil kon- ferenci, ki jo je imel sodnik z načelnikom vrhovnega sodnega sodišča Sonstebye- konzul Dominguez je odklonil protestar o incidentu. Izjavil je, da je zadeva v rokah mehiškega poslanstva in da se bo ravnalo po instrukcijah in odloku parlamenta svoje vlade v Washingtonu.

BELA HIŠA ZA- STRAŽENA PRED RUDARJI

Policija raztrgala bandera in napise, ki so jih rudarji nosili v pohodu. Lamont in Doak konfirirala z operatorji

Washington, D. C., 10. jul. — Medtem, ko so člani Splošne rudarske unije paradirali pred predsednikovo palačo, so premo- govni operatorji iz treh držav informirali vlado, da konferenca o situaciji v premogovni industriji v tem času ne bi rodila posebnih uspehov.

Kmalu potem, ko je bila štiri- urna konferenca med operatorji ter tajnikoma Lamontom in Doakom zaključena, so rudarji prikorakali pred Belo hišo z zastavami in napisi, katere jim je policija strgala iz rok in uničila. Ko sta pripela nadaljnja dva truka z rudarji ter se ustavila v osadiju predsednikove palače, je bila pozvana dotatna sila policije in zastražila poslopje.

Frank Borah, tajnik unije, je potem odšel v Belo hišo, kjer je protestiral proti konferenci vladnih uradnikov z operatorji. Borah je izročil Theodoru Joslinu, enemu predsednikovih tajnikov, petico, vsebujočo protest proti konferenci, katero je označil "za zaroto Hoover-Mellonove vlade, operatorjev ter United Mine Workers unije z namenom, da razbijejo stavke rudarjev v Pennsylvaniah, West Virginiji, Kentuckyju in Illinoisu."

Joslin je zagotovil Boraha, da bo peticija izročena predsedniku Hooverju, nakar je Borah odšel iz Bele hiše, poročal rudarjem o poteku konferenca in pohodu se je potem pričel pomikati naprej. Ničice ni bil aretirani.

Moratorij za hitne posesitnike

"Premirje" pri plačevanju dolgov naj velja za dva leti

Boston. — Državni blagajnik Charles F. Hurley sugerira dveletni moratorij na dolgove hišnih posestnikov, ki so brez dela in jih radi tega ne morejo odplačevati. Na nova posojila naj bankirji znižajo tudi obrestno mero s šest na pet procentov, ker so znižali tudi obrestno mero od hranilnih vlog.

Moratorij ni slaba reč, vsaj ne za dolžnike. Hurley pravi, da je to tudi potrebno v družbi, katere ekonomija je basirana na kupovanju na obroke. Se boljše bi pa bilo popolno črtanje dolgov, kar se lahko doseže, ako se napove splošen bankrot.

Redukcija mezd angleškim tek- stilnim delavcem

London, 10. jul. — Svet delo- dalcev je včeraj uradno obve- stil tekstilne unije, da bodo tek- stilcem znižane mezde za 11.7% prihodnjih pondeljk. Unije bodo objavile svoje stališče glede tega vprašanja danes. Več kot 200,000 tekstilnih delavcev je prizadetih.

"Stanovanje" rudarjev v okolici Pittsburgha. Se predno so zasestavili so bivali v opuščeni peči za koks in za hrano so nabirali odpadke po stranskih ulicah.

Zvezna radiokomi- sija pristranska

Naklonjena je trustu, neodvisne družbe pa zapostavlja

Washington. — (FP) — Hooverjevo zagotovilo, da je vlada "posredovalec za dosego pravičnosti" se ni obneslo v področju radiokomisijske — kakor tudi ne v drugih departmentih vlade. Ne glede na vprašanje, ali je ta komisija slabša kot so druge, dejstvo je, da je v svojih odlokih ja- ko pristranska.

Od 1. aprila je že v 58. slučajih odločila proti strankam, ki so imele opraviti s tjo, na podlagi klavzule o "javnih interesih, pripravnosti in potrebe". In ko je bila naprošena po Oswald F. Schuetzju, zastopniku Radij Protective Association, da prav to klavzulo aplicira proti radij- trustu in njegovim subsidiarnim družbam, ki so obtožene kršitve zveznega zakona in odlokov komisije, je slednje s tremi proti dvema glasovoma sklenila, da se apel ne upošteva, dokler sodišče ne odloči v neki pravni zadevi.

Komisija je pred par tedni obnovila 1400 licenc radiotrustu "en block", vse skupaj. "Ko je komisija zavzela to stališče, je odšla na počitnice. Monopolski interes sicer ne poznajo počit- nic, komisija pa je pripravljena čakati na odlok sodišča, kar bo lahko vzelo tri leta." je bil Schuetzjev komentar.

Federacija za brezposel- nosne zavarovanje

Ameriška nitieljska federacija je na svoji konvenciji sprejela več važnih resolucij glede socialne zakonodaje

Chicago. — (FP) — Delegati- nje na konvenciji Ameriške delavske federacije so sprejeli resolu- cijo, v kateri urgirajo ustanovitve splošnega zavarovalne- ga sistema proti brezposelnosti.

Resolucija zahteva, da kongres takoj spropiira \$100,000,000 kot pomoč za ustanovitev državnih brezposelnostnih skla- dov. Druga resolucija urgira federalno vlado, da dovoli \$75,000,000 kot zasilno odpomok proti brezposelnosti in pet milij- jard dolarjev za izvajanja fede- ralnega programa javnih del. Vse te resolucije je predložil A. J. Muste, direktor Brookwood delavskega kolegija in podpred- sednik federacije.

Dalje so bile sprejete resolu- cije proti diskriminaciji omože- nih učiteljev in proti redukcijam izdatkov za vzgojevalne name- ne. Delegatinje so urgirale drž- žavne dohodninske davke, da se odpomore šolskim skladom. Pri- poročale so prisiljen obisk šol za otroke do šestnajstega leta in delno obiskovanje šol do 18. leta, da se prepreči zloraba otro- šklega dela.

Delegatinje so se izjavile za akademsko svobodo in sprejele resolucijo, zahtevajoč od ohijske univerze, da ponovno nastavi profesorja Herbert A. Millerja, ki je bil odstavljen, ker je protestiral proti prisilnemu vo- jaškemu vebanju, na prejšnje mesto.

Dr. Mordcael Johnson, pred- sednik zamorske Howard uni- verze, in njegova administraci- ja sta bila pohvaljena v resolu- ciji, ki je kritizirala kongresni- ka Wooda iz Indiane radi nje- gove izjave, v kateri je dejal, da ne bo glasoval za nadaljnje de- narne dovolitve tej univerzi, dok- ler bo Johnson predsednik Howard univerze. Resolucija navaja, da je Wood jezen na Johnsona, ker ni slednji dopustil zlorabljanje univerze za poli- tične namene.

Jerome Davis, profesor na Yale univerzi, je imel daljši na- govor na delegatinje, v katerem je pokazal na vzroke sedanje depresije. Dejaj je, da je ne-

ZELEZNICE NE POTREBUJEJO ZVIŠANJA

Lanski dobiček jih pokazuje v dobrem stanju

Washington. — (FP) — Zele- znice prvega razreda (pretežna večina) ne stojte pred bankrotom. kot pokazuje finančno poročilo meddržavne trgovinske komisi- je, katerega je analizirala Ljud- ska lobija. Iz njega je razvidno, da je zahteva za zvišanje vozne neupravičena, ker je bil lanski dobiček dokaj čeden.

Delničarji vzhodnih železnic so prejeli 6.3% dividend, zapad- nih 5.2 odst. in južnih železnic 8.3 odst. Upoštevač, da je ka- pitalizacija železnic izredno na- pihnjena, je ta dobiček tudi iz kapitalističnega stališča dovolj velik.

Radi znižanih cen poljedela- kim produktom so farmarji lan- sko leto izgubili na dohodkih dve milijardi dolarjev. In ako bi vla- dna komisija dovolila zvišanje prevoznih cen za 15%, bi bankro- tirani farmarji morali prispeva- ti rejnim delničarjem železnic nadaljnjih \$77,000,000.

Delavci so izgubili na plačah devet milijard lanske leto. Zvi- šanje prevoznine bi še bolj zni- šalo njihove dohodke in dokaj okrbljeni življenjski standard.

Lanske dividende železnike industrije niso manjše kot pre- šnjega leta, kljub temu, da je bilo milijone brezposelnih skozi vse leto. Radi znižanja dohodkov so bili znižani za okrog tristo milijonov je rezervni skladi žele- znic, ki služijo delničarjem za "suha" leta. Ako ni dela, upra- va enostavno odlovi delavce.

Prav nič ga ne vprašajo, če ima "rezervni" sklad, iz katerega bi črpal v dobi brezdeleža.

Na drugi strani je za delničarje preskrbljeno in dobivajo dividende — vsaj pri večjih kor- poracijah z močnimi rezervami — neglede ako podjetje obratuje s polno ali polovično paro. Tudi se delničar lahko nahaja na se- vernem tečaju brez najmanjše- ga znanja o podjetju, katerega je solastnik. Dividende bo vse- eno prejemal. Delničarji — boga- ti delničarji — ne poznajo krize in zanje sistem "privatne inicia- tive" popolnoma odgovarja.

Stavkarji pretepli policija

Central Falls, R. I., 10. jul. — Državna policija in gasilci so po- magali lokalni policiji v bitki s stavkarji in njihovimi simpati- čarji. Eden od policajev je bil močno pretepen. Šest oseb, ki so bile aretirane, so stavkarji istr- gali iz rok policije.

Stavkarji so razbili šipe v ok- nih v tovarni General Fabric korporacije in napadli policijo s kamenjem. Po daljši bitki, ko je ojačena četa policije, prišla me- tati bombe za soljenje med iz- grednike, so se stavkarji razpr- šili.

Čikaški "plumberji" očistili unjo

Chicago. — Pod nadzorstvom mednarodne unije so čikaški "plumberji" izvili ves nov od- bor sestojč iz progresivnejših elementov. Stari odborniki so bili obtoženi raketirstva in so bile izredne volitve forsirane s stra- ni oblasti in mednarodne unije.

Produkcija premoga v W. Va. rapidno pada

Charleston, W. Va. — West Virginija producira več kot po- lovice manj premoga kot ga je producirala v vojni dobi in ne- kaj let pozneje. Produkcija stal- no pada kakor tudi cena premo- ga pri premogovnikih, ki je pad- la od \$4.65 na \$1.46 za tono.

enaka distribucija bogastva v Zdrženih državah kakor tudi v ostalih kapitalističnih državah glavni vzrok brezposelnosti in depresije.

Izgredi v Fordovi tovarni

Delavci protestirajo proti redukcijam na debelo

Detroit, Mich. — (FP) — Tri- je večji izgredi so se v zadnjem času pripetili v Fordovi tovarni v River Rouge, ko je pričela up- rava z redukcijami delavcev. Do sedaj je bilo že več kot 20,000 za stalno odpuščenih in pričakuje se, da bo kompanija ra- zen par manjših departmentov zaprla svojo ogromno tovarno popolnoma v prihodnjih par dneh ali tednih.

Do izgredov je prišlo, ko je bi- lo delavcem povedano, naj od- dajo svoje znake in orodje, ker jih družba ne bo več potrebovala. V nekaterih departmentih so delavci razbili stroje in oro- dje, v drugih pa tuči in drugo o- premo.

Delavci pravijo, da je prišlo do pretepa, ko so čakali v vr- stah, ko so jim uradniki izpla- čevali mezdo. Nekateri so ka- dili, kar se amatra v Fordovih tovarnah za velik prestopok, in s tem izzvali jezo kompanijskih stražnikov, ki so pričeli delavce suvati in pretepati. Delavci tu- di niso ostali mirni in so odgo- vorili z udarci, nakar je nastal splošen pretep.

Nepotrjena poročila govore, da so bile razpostavljene stroje- ne puške v raznih departmentih z namenom, da se prestraši de- lavce. Zopet druge govoreče se glase, da so Fordovi uradniki naprosili governerja, naj pošlje milicnike, da bopo pomagali pri "vzdrževanju miru" v tovarni.

Bojkotiranje kalifornijskih prodnikov

Tajnik Konfederacije latinsko-ameriških delavcev namanja, da je to protest, ker država še vedno drži Mooneyja in Billingsa v ječi

San Francisco, Cal. — (FP) — Poročilo, ki ga je prejel Mooneyjev obrambni odbor od tajnika Konfederacije latinsko-ameriških delavcev A. Lopez, se glasi, da je organizacija raz- poslala na vse poljedelske delav- ce svarilo, naj ne rabijo trak- torjev, ki so izdelani v Kaliforniji, dokler bo ta država držala Mooneyja in Billingsa v ječi.

Poročilo dalje naglaš, da so se skoro vse delavske organizaci- je v raznih državah Južne Ame- rike izrekle za sodelovanje v demonstracijah za oprostitev Mooneyja in Billingsa, ki se bo- do pričele 28. avgusta in bodo trajale en teden.

"Bojkotirajmo kalifornijske produkte" bo eno geslo demon- strantov, poroča Lopez v svo- jem pismu Mooneyjevemu o- brambnemu odboru.

Thomas A. Edison, ki se zdaj bavi s problemom pridelovanja kavčuka iz domačih rastlin.

ČERMAK URGIRA BREZPLAČNE POČITNICE

Dočim priporoča drugim ekono-
mijo in varčevanje, prejema on
plačo za dve službi

Chicago. — (FP) — Medtem, ko župan Čermak podpira gibanje, naj vzamejo mestni usluž- benci dvatedenake brezplačne počitnice in je že odločil več sto nameščenec, "da prihrani davkoplačevalcem denar", o- pravlja on še vedno dve službi.

Njegova druga služba je po- zicija v odboru komisarjev za okraj Cook. Tako Čermak prej- me vsak teden dvojno plačo, plačo za njegovo župansko služ- bo in plačo za svoje delo, ki ga opravlja kot član odbora komi- sarjev.

V volilni kampanji je Čer- mak obljuboval, da bo resigniral iz odbora komisarjev, če bo iz- voljen. To je bil njegov odgo- vor prejšnjemu županu Thomp- sonu, ki je pred volitvami pov- darjal, da je ena služba dovolj v tem času brezposelnosti za vsakega.

Sedaj izgleda, da je Čermak imel namen resignirati le kot predsednik odbora okrajnih komi- sarjev, ne pa kot član, da bo lahko še naprej vlekai plačo in imel glas v tem odboru.

Je pa še drugi vrok, ki po- jasnjuje, zakaj Čermak ne ma- ra resignirati kot član odbora. On kontrolira Materials Service Co., ki je še večkrat dobila u- godne pogodbe za nabavljanje materiala od odbora okrajnih komisarjev. Dobiček je bil ves- lej nastan in Čermakova kom- panija ga sedaj ne bi rada izgubila.

Ampak župan Čermak ni edi- ni, ki se trdno oklepa dveh služb. Njegov dobro plačani komisar za javna dela je A. A. Sprague, milijonar in predsednik velike- ga trgovskega koncerna, ki pro- daja živila na debelo. B. F. Lindheimer, predsednik odbora za lokalne izboljšave, je pred- sednik zemljiške firme in po- godbenik. Dvojne službe ima tudi več drugih, ki tvorijo Čer- makov kabinet.

Župan je nedavno naznanil, da je uspel v znižanju izdatkov tako, da bo mesto prihranilo okrog \$8,000,000 letno. Ako se pa stvar preide do dna, se pri- kaže dejstvo, da bo ta ekonomija izvršena na račun mestnih delavcev in uslužbencev, ki pre- jemajo najnižje plače.

Podjetnik proti znižanju plač

Pittsburgh, Pa. — "Zniževanje plač ne bo nikdar končalo depre- sije," je mnenje C. W. Seiberlinga, podpredsednika Seiberling Tire and Rubber Co., ki ima svo- jo tovarno v bližini Akrona. Zni- žavanje plač le ubija zaupanje, kar slabo vpliva na biznis radi znižanja nakupovalne sile delav- cev in tudi drugače.

Nista pa enakega mnenja Goodyear in Goodrich kompaniji v Akronu, ki sta pred nekaj te- dni uvedli drastične redukcije. Seiberling je bil eden od organi- zatorjev Goodyear kompanije l. 1898. Pred desetimi leti jo je za- pustil in organiziral lastno to- varno, ki zaposluje 1200 delav- cev.

Moratorij za zadolžene farme

St. Paul, Minn., 10. jun. — F. H. Klawon, predsednik tukajšnje federalne zemljiške banke, je včeraj dejal, da je prejel večje število apeloj od farmskih poso- jilnih asociacij iz Wisconsina in North Dakote glede enoletnega moratorija plačil na prve vknji- žbe banki.

Dejal je, da je to nemogoča stvar brez izredne odredbe zvez- nega kongresa razen v nekate- rih izrednih slučajih. Večina teh apeloj je prejel iz severozapad- nega dela North Dakote, ki je prizadet valed suše.

PROSVETA

THE ENLIGHTENMENT

GLASLO IN LASTNINA SLOVENSKE NARODNE PODPORNE ZVEZE

Organ of and published by the Slovene National Benefit Society

Narodna in Zdravna drava (Ivan Chicago) in Kansas...

Subscription rates: for the United States (except Chicago)...

One dollar per copy - Except as otherwise stated.

Advertising rates on agreement - Manuscripts will not be returned.

Number 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31, 32, 33, 34, 35, 36, 37, 38, 39, 40, 41, 42, 43, 44, 45, 46, 47, 48, 49, 50, 51, 52, 53, 54, 55, 56, 57, 58, 59, 60, 61, 62, 63, 64, 65, 66, 67, 68, 69, 70, 71, 72, 73, 74, 75, 76, 77, 78, 79, 80, 81, 82, 83, 84, 85, 86, 87, 88, 89, 90, 91, 92, 93, 94, 95, 96, 97, 98, 99, 100.

MEMBER OF THE FEDERATED PRESS

Datum v oglasu, na primer (June 30, 1931), poleg vsakega...

Še o scottsborski aferi

Afera osmih zamorskih fantov v Scottsboru, Alabama, ki so bili obsojeni na smrt...

V Ameriki je vedno več zanimanja za ne-arene črnce. Mogočnega zagovor je doprinesel Clarence Darrow...

Scottsborska afera je značilna radi dveh stvari. Prvi dokazuje, kako strašno je še uokrenjeno sovraštvo do črnega plemena...

Scottsborska afera je značilna radi dveh stvari. Prvi dokazuje, kako strašno je še uokrenjeno sovraštvo do črnega plemena...

Da niso bili zamoreci še tisti dan linčani, je preprečila policija, ki je črnce hitro zaprla in zadržala ječo...

Moj dopis ni bil pisan z namenom, da bi izvalil polemiko z raznimi Trunki in njihovimi podrepani...

Vsi tretni in resni zagovorniki pravice zahtevajo, da se prizadetim zamorcem dovoli vsa priobitnost pravične obravnave...

Iz Londona poročajo, da je MacDonaldova vlada dala sovjetom več trgovskega kredita...

Zakaj MacDonald to dela? Vsekakor zato, ker je velik izdajalec delavstva, velik prijatelj kapitalizma...

Filozofija starega Šajca: Te dni sem govoril s kanonikom Krumpikom, ki je rekel, da katoliška znanost kmalu odkrije metodo...

Glasovi iz naselbin

Zanimive beležke iz raznih krajev

V Sheboyganu grmi!

Sheboygan, Wis. — Zadnje čase je kruta smrt s svojo rjavo koso pridno na delu v naši naselbini. V kratkem času je pokosila okrog ducat naših rojakov...

V svojem življenju sem prisostvoval že številnim pogrebom, kateri so se vršili pod raznimi sektami. Videl pa še nisem pogreba, da bi se vršil pod protekcijo policije...

V svojem življenju sem bil že neštokrat v cerkvi in cerkvah, kamor me je gnala radovednost, v nekaterih (nekatoliških) sem bil celo zelo prijazno sprejet...

Ker se nisem v svojem življenju videl niti silil in ne čital o takih obredih, zato sem se zelo zainteresiral vanje, ker so bili zame novi. Kar je bilo zame novo, je bilo novo tudi za marsikoga...

Nikakor pa si nisem mislil, da bo ta moja nedolžna novica zadelo ob tako trdo skalo, da bo odjeknilo tako močno in ječalo tako glasno kot v ječi. Buum!

Moj dopis ni bil pisan z namenom, da bi izvalil polemiko z raznimi Trunki in njihovimi podrepani, kakor tudi ni bil moj namen lakati blata, da bi s njim ometal rev. Černetca...

Nekoč je dr. Kern zapisal: "Človeka se pozna po zobeh". Jaz pa zapisem: "Katoliško izobrazbo se pozna po A. S. in njegovih dopisovalcih".

Nekoč je dr. Kern zapisal: "Človeka se pozna po zobeh". Jaz pa zapisem: "Katoliško izobrazbo se pozna po A. S. in njegovih dopisovalcih".

Rojak Majcen lahko mirno spi radi rdečkarjev; nikakega strahu pred njimi in v cerkev lahko hodi kolikor mu se poljubi radi njih.

Mrs. Woodrow Wilson, vdova predsednika Wilsona, je povzročila strah, kjer odkrijejo spomenik njenemu pokojnemu možu.

negi in ekonomskega položaja delavstva, ne pa za razvoj cerkve. Ljudje pa, kateri znajo samostojno misliti, tudi vedo, da ni še nobeden duhoven sezidal cerkve.

Mlademu človeku sicer ni zameriti, če ne rabi pameti, njegovo življenje je še dolgo in je bo še lahko porabil. Majcen bi jo že lahko kajti je, če v letih in smrtne kose ga ne bo zgrešila.

No, tudi Ortar se je nekoliko obregnil ob moj dopis in podell malo časti rev. Černetu. Čutil se je nekoliko prizadetega ter se skuša malo otresti. Kakopak, treba je napisati: "Laž je laž, vse je laž in Bog mi bo verjel".

Tudi rev. Oman je prejel moj "Telegram". Buum! je zopet zabobnelo, toda možak se je oju-nalil in poslal svojemu kolegu v odklikovanje "three cheers".

Zabliskalo in udarilo je tudi na zapadu. Buum, buum! — "pi-sano polje" in Trunk se je onesvestil. Bum! Ko pa je prišel ta veleum k zavesti, je zapisal: "Opasovalec se je zaplotarsko zatekel k 'Prosveti'".

Bellville, Ill., 7. julija. — Predsednik rudarske konvencije, ki je prišla dne 6. julija tukaj, je otvoril sejo ob 9. zjutraj.

Se danes, ko so se premogari začeli sami organizirati, pa je spot Lewis prišel vmes drezat. Napravil je pogodbo z nekaterimi operatorji za nižjo mezdno, kot jo pa plačujejo neunijski operatorji.

Se danes, ko so se premogari začeli sami organizirati, pa je spot Lewis prišel vmes drezat. Napravil je pogodbo z nekaterimi operatorji za nižjo mezdno, kot jo pa plačujejo neunijski operatorji.

Se danes, ko so se premogari začeli sami organizirati, pa je spot Lewis prišel vmes drezat. Napravil je pogodbo z nekaterimi operatorji za nižjo mezdno, kot jo pa plačujejo neunijski operatorji.

Se danes, ko so se premogari začeli sami organizirati, pa je spot Lewis prišel vmes drezat. Napravil je pogodbo z nekaterimi operatorji za nižjo mezdno, kot jo pa plačujejo neunijski operatorji.

Se danes, ko so se premogari začeli sami organizirati, pa je spot Lewis prišel vmes drezat. Napravil je pogodbo z nekaterimi operatorji za nižjo mezdno, kot jo pa plačujejo neunijski operatorji.

Se danes, ko so se premogari začeli sami organizirati, pa je spot Lewis prišel vmes drezat. Napravil je pogodbo z nekaterimi operatorji za nižjo mezdno, kot jo pa plačujejo neunijski operatorji.

Se danes, ko so se premogari začeli sami organizirati, pa je spot Lewis prišel vmes drezat. Napravil je pogodbo z nekaterimi operatorji za nižjo mezdno, kot jo pa plačujejo neunijski operatorji.

Se danes, ko so se premogari začeli sami organizirati, pa je spot Lewis prišel vmes drezat. Napravil je pogodbo z nekaterimi operatorji za nižjo mezdno, kot jo pa plačujejo neunijski operatorji.

Se danes, ko so se premogari začeli sami organizirati, pa je spot Lewis prišel vmes drezat. Napravil je pogodbo z nekaterimi operatorji za nižjo mezdno, kot jo pa plačujejo neunijski operatorji.

Se danes, ko so se premogari začeli sami organizirati, pa je spot Lewis prišel vmes drezat. Napravil je pogodbo z nekaterimi operatorji za nižjo mezdno, kot jo pa plačujejo neunijski operatorji.

Se danes, ko so se premogari začeli sami organizirati, pa je spot Lewis prišel vmes drezat. Napravil je pogodbo z nekaterimi operatorji za nižjo mezdno, kot jo pa plačujejo neunijski operatorji.

Se danes, ko so se premogari začeli sami organizirati, pa je spot Lewis prišel vmes drezat. Napravil je pogodbo z nekaterimi operatorji za nižjo mezdno, kot jo pa plačujejo neunijski operatorji.

Se danes, ko so se premogari začeli sami organizirati, pa je spot Lewis prišel vmes drezat. Napravil je pogodbo z nekaterimi operatorji za nižjo mezdno, kot jo pa plačujejo neunijski operatorji.

Se danes, ko so se premogari začeli sami organizirati, pa je spot Lewis prišel vmes drezat. Napravil je pogodbo z nekaterimi operatorji za nižjo mezdno, kot jo pa plačujejo neunijski operatorji.

Se danes, ko so se premogari začeli sami organizirati, pa je spot Lewis prišel vmes drezat. Napravil je pogodbo z nekaterimi operatorji za nižjo mezdno, kot jo pa plačujejo neunijski operatorji.

Se danes, ko so se premogari začeli sami organizirati, pa je spot Lewis prišel vmes drezat. Napravil je pogodbo z nekaterimi operatorji za nižjo mezdno, kot jo pa plačujejo neunijski operatorji.

Se danes, ko so se premogari začeli sami organizirati, pa je spot Lewis prišel vmes drezat. Napravil je pogodbo z nekaterimi operatorji za nižjo mezdno, kot jo pa plačujejo neunijski operatorji.

Se danes, ko so se premogari začeli sami organizirati, pa je spot Lewis prišel vmes drezat. Napravil je pogodbo z nekaterimi operatorji za nižjo mezdno, kot jo pa plačujejo neunijski operatorji.

Se danes, ko so se premogari začeli sami organizirati, pa je spot Lewis prišel vmes drezat. Napravil je pogodbo z nekaterimi operatorji za nižjo mezdno, kot jo pa plačujejo neunijski operatorji.

Se danes, ko so se premogari začeli sami organizirati, pa je spot Lewis prišel vmes drezat. Napravil je pogodbo z nekaterimi operatorji za nižjo mezdno, kot jo pa plačujejo neunijski operatorji.

Se danes, ko so se premogari začeli sami organizirati, pa je spot Lewis prišel vmes drezat. Napravil je pogodbo z nekaterimi operatorji za nižjo mezdno, kot jo pa plačujejo neunijski operatorji.

Se danes, ko so se premogari začeli sami organizirati, pa je spot Lewis prišel vmes drezat. Napravil je pogodbo z nekaterimi operatorji za nižjo mezdno, kot jo pa plačujejo neunijski operatorji.

Se danes, ko so se premogari začeli sami organizirati, pa je spot Lewis prišel vmes drezat. Napravil je pogodbo z nekaterimi operatorji za nižjo mezdno, kot jo pa plačujejo neunijski operatorji.

Se danes, ko so se premogari začeli sami organizirati, pa je spot Lewis prišel vmes drezat. Napravil je pogodbo z nekaterimi operatorji za nižjo mezdno, kot jo pa plačujejo neunijski operatorji.

Se danes, ko so se premogari začeli sami organizirati, pa je spot Lewis prišel vmes drezat. Napravil je pogodbo z nekaterimi operatorji za nižjo mezdno, kot jo pa plačujejo neunijski operatorji.

Se danes, ko so se premogari začeli sami organizirati, pa je spot Lewis prišel vmes drezat. Napravil je pogodbo z nekaterimi operatorji za nižjo mezdno, kot jo pa plačujejo neunijski operatorji.

Se danes, ko so se premogari začeli sami organizirati, pa je spot Lewis prišel vmes drezat. Napravil je pogodbo z nekaterimi operatorji za nižjo mezdno, kot jo pa plačujejo neunijski operatorji.

Se danes, ko so se premogari začeli sami organizirati, pa je spot Lewis prišel vmes drezat. Napravil je pogodbo z nekaterimi operatorji za nižjo mezdno, kot jo pa plačujejo neunijski operatorji.

Se danes, ko so se premogari začeli sami organizirati, pa je spot Lewis prišel vmes drezat. Napravil je pogodbo z nekaterimi operatorji za nižjo mezdno, kot jo pa plačujejo neunijski operatorji.

Se danes, ko so se premogari začeli sami organizirati, pa je spot Lewis prišel vmes drezat. Napravil je pogodbo z nekaterimi operatorji za nižjo mezdno, kot jo pa plačujejo neunijski operatorji.

Se danes, ko so se premogari začeli sami organizirati, pa je spot Lewis prišel vmes drezat. Napravil je pogodbo z nekaterimi operatorji za nižjo mezdno, kot jo pa plačujejo neunijski operatorji.

Se danes, ko so se premogari začeli sami organizirati, pa je spot Lewis prišel vmes drezat. Napravil je pogodbo z nekaterimi operatorji za nižjo mezdno, kot jo pa plačujejo neunijski operatorji.

Se danes, ko so se premogari začeli sami organizirati, pa je spot Lewis prišel vmes drezat. Napravil je pogodbo z nekaterimi operatorji za nižjo mezdno, kot jo pa plačujejo neunijski operatorji.

Se danes, ko so se premogari začeli sami organizirati, pa je spot Lewis prišel vmes drezat. Napravil je pogodbo z nekaterimi operatorji za nižjo mezdno, kot jo pa plačujejo neunijski operatorji.

Se danes, ko so se premogari začeli sami organizirati, pa je spot Lewis prišel vmes drezat. Napravil je pogodbo z nekaterimi operatorji za nižjo mezdno, kot jo pa plačujejo neunijski operatorji.

Se danes, ko so se premogari začeli sami organizirati, pa je spot Lewis prišel vmes drezat. Napravil je pogodbo z nekaterimi operatorji za nižjo mezdno, kot jo pa plačujejo neunijski operatorji.

Se danes, ko so se premogari začeli sami organizirati, pa je spot Lewis prišel vmes drezat. Napravil je pogodbo z nekaterimi operatorji za nižjo mezdno, kot jo pa plačujejo neunijski operatorji.

Se danes, ko so se premogari začeli sami organizirati, pa je spot Lewis prišel vmes drezat. Napravil je pogodbo z nekaterimi operatorji za nižjo mezdno, kot jo pa plačujejo neunijski operatorji.

Se danes, ko so se premogari začeli sami organizirati, pa je spot Lewis prišel vmes drezat. Napravil je pogodbo z nekaterimi operatorji za nižjo mezdno, kot jo pa plačujejo neunijski operatorji.

Se danes, ko so se premogari začeli sami organizirati, pa je spot Lewis prišel vmes drezat. Napravil je pogodbo z nekaterimi operatorji za nižjo mezdno, kot jo pa plačujejo neunijski operatorji.

Se danes, ko so se premogari začeli sami organizirati, pa je spot Lewis prišel vmes drezat. Napravil je pogodbo z nekaterimi operatorji za nižjo mezdno, kot jo pa plačujejo neunijski operatorji.

Se danes, ko so se premogari začeli sami organizirati, pa je spot Lewis prišel vmes drezat. Napravil je pogodbo z nekaterimi operatorji za nižjo mezdno, kot jo pa plačujejo neunijski operatorji.

Se danes, ko so se premogari začeli sami organizirati, pa je spot Lewis prišel vmes drezat. Napravil je pogodbo z nekaterimi operatorji za nižjo mezdno, kot jo pa plačujejo neunijski operatorji.

Se danes, ko so se premogari začeli sami organizirati, pa je spot Lewis prišel vmes drezat. Napravil je pogodbo z nekaterimi operatorji za nižjo mezdno, kot jo pa plačujejo neunijski operatorji.

Se danes, ko so se premogari začeli sami organizirati, pa je spot Lewis prišel vmes drezat. Napravil je pogodbo z nekaterimi operatorji za nižjo mezdno, kot jo pa plačujejo neunijski operatorji.

Se danes, ko so se premogari začeli sami organizirati, pa je spot Lewis prišel vmes drezat. Napravil je pogodbo z nekaterimi operatorji za nižjo mezdno, kot jo pa plačujejo neunijski operatorji.

Brezposelni elementi

Vsa materija, ves svet je sestavljen iz 90 elementov, ki so na razpolago moderni kemiji za koristno delo v industriji.

Delo za prvine nikakor ne manjka. Mnoge so prezaposlene, druge so invalidi, ki svoj nalogi niso kos, a največ jih je lenih, in te povzročajo kemikom največ pregledav. Kako pa se prav za prav doženejo njih sposobnosti?

Potreba, da se pritegnejo k delu še novi elementi, je čedalje večja, zakaj zahtevajo naraščajoči marsikak prvina, katere zaslužene je pomenilo nekoč epoha v zgodovini človeštva.

Če bi se kemikom posrečilo pritegniti k delu, ki ga zdaj opravlja železo, kako drugo prvino, potem bi železo v bodoče delalo le še pod streho.

Veliki možje so vedno daleč pred naziranj svojega časa in tako sejejo čestokrat seme za bodočnost, ki je več ne doživijo.

Doletela je n. pr. "norega anatomska" Besala, ki je zrevolucioniral dotedanje naziranje o ustroju človekovega okostja in živčevja ter dokazal, da se nauki starogrškega zdravnika Galena o človeškem okostju sploh ne nanašajo na človeka.

Tudi Paracelsus, ki ga danes smatramo za enega največjih odkriteljev skrivnosti narave, je veljal v življenju za norca.

Ko je angleški zdravnik William Harvey odkril krvni obtok, je morala njegova knjiga o tem iziti v Nemčiji, kajti v Londonu je ni hotel nihče tiskati.

Pravi mučenik odkritij je bil graški zdravnik Leopold Auenbrugger, ki so mu nadel zasmehujoči naziv "bobnar".

Samuel Hahnemann, ustvaritelj homeopatije, je moral četrto stoletja romati od kraja v kraj, ker so ga preganjali kot sleparja in zločinca.

Prav tako kakor kositer, je preobremenjen tudi svinec, ki se sedaj v glavnem uporablja za cevi ter za plišče pri električnih blih.

Mrs. Woodrow Wilson, vdova predsednika Wilsona, je povzročila strah, kjer odkrijejo spomenik njenemu pokojnemu možu.

Vesti iz Jugoslavije

(Povzeto iz lista Prosveta v Jugoslaviji)

ET NEURJE NAD SLOVENIJO

veške žrtve in škoda na poljih. — V Kamniku je strela ušla mlada zaročenca. — Sentidolsko polje na Dolenskem uničeno. — Tudi Bela Krafina prpela

Ljubljana, 22. junija 1931. letošnje poletje se je začelo z vročimi točami, ki kar ne more prenehati. Vsak teden doletimo po eno ali celo dve vročini. To nedeljo nas je protiteru spet obiskala huda nevihta, ki je povzročila po mnogih slovenskih poljih veliko škodo in uničila spet dve človeški žrtvi.

Ubiha mlada par v Kamniku. — V ljubljanski okolici ni padala toča, vtila pa se je močna ploha, ki je napravila škodo mrvi, ki se je sušila. Veliko škodo pa je nevihta povzročila posestniku Francetu Čudnu, ki mu je treščilo v gospodarsko poslopje med Dragomljem in Logom. V hlevu je strela ubila pitanega voja, poslopje samo pa zanetilo. Domačini so se težavo rešili živino iz hleva, poslopje pa je pogorelo do tal. Med drugim je zgorelo tudi 80 vag sena letošnje košnje. Škoda ima čuden za 100.000 Din.

Tudi v litijaki okolici je napravila nevihta veliko škodo. Nad jablanskimi polji se je že pri združenju neurju znesla huda toča, v nedeljo pa je spet pobila do 7 cm debela toča letino po vaseh Jablanca, Selšek, Cerovec, Kostivnica in Črni potok. Zrna toče so bila teška ponekod po 7 dekagr. Da so vsi pridelki po poljih od take toče popolnoma uničeni, je jasno.

Tudi Bela Krafina ni prizanesla kjer se je v nedeljo zvečer prav tako vsula močna toča. Zlasti kraji v srednji Krajini so utrpeli veliko škodo. V Planini pod Mirno goro je toča uničila vse uvrsteno letošnjo leto. Po črnomeljkih vinogradih je toča stbla skoro vsi trte z natičev. Toča je šla po vaseh Mayerle, Stražni vrh, Doblič, Bistrice, Dragataš, Adlece, V Dragatušu so šli zdaj s kose na žito, v črnomeljski okolici pa je zbita zlasti pšenica, rž in ječmen. Od koruze štrle samo bili.

Tako je nedeljska večerna nevihta uničila večerjo v Sloveniji in povzročila škodo od Bele Krafine do Kamnika, od Vrhnike do litijških hribov. Banska uprava pošilja v kraje ocenjevalne komisije. Zeleti bi bilo, da oblasti — če že ne morejo nuditi pomoči — vsaj odpišejo kmetom letošnje davke.

DROBNE VESTI

Velik požar v Gorjančih

Pod Trdinovim vrhom na Gorjančih ima ljubljanski industrialec Šiška veliko parno žago in lesno tovarnico. Te objekte nadzoruje delovodja Zemljak. Ta je opazil v nedeljo jutraj, da se iz jarka, kamor so odlagali vse lesne odpadke in žagane, vali velik dim. Karih 600 vagonov teh odpadkov, ki so jih prodajali po 30 Din za voz, je ležalo tamkaj. In zdaj se je pojavil iz tega kup dim. Kmalu je udaril na dan tudi plamen, ki je hipoma objel ves kup, da je segal plamen nekaj 50 m v višino. Ves ta 80 metrov dolgi in 20 metrov široki nasip odpadkov je zagorel kot ena sama baklja. Trajalo je precej časa, da so dospeli gasilci iz Novoga mesta, iz Stopič in Gaberje, a pogasiti tega ognja niso mogli. Ogenj se je razširil še na gozd, ki ga je v nedeljo pogorelo že kakih 1000 kvadr. metrov. Vsa škoda je že v nedeljo znašala nad 200.000 Din. Zvečer je padala še huda ploha, ki pa ognja ni mogla pogasiti. Ogenj bo gorel in teli gotovo še nekaj dni.

Kako se ženijo na jugu.

V Bosanskem Samu je živila lepota, 18-letna Milka Petrovič, hči bogatega gruntarja. Daleč naokoli je bila znana Milkina lepota. Zaljubljen se je vanjo tudi siromani Stevo Gramač. Sel je prosit Milkinu starše, naj mu dajo hčer za ženo, ti pa so ga napodili, ker je bil reven. Toda Stevo je izrazil Milko na dogovorjeno mesto, tamkaj jo je s tovariši vrgel na voz, da bi jo ugrabil po stari južni navadi. Dekle pa je kričalo in pritekalo je na pomoč premožni, 50-letni posestnik Milos Stojnik, ki je fante razgnal, dekle pa vzel k sebi na dom. Njena lepota je starca očarala in sklenil jo je vzeti za ženo. Stopil je k njenim staršem, ki so mu radi dali hčer, ker je bil Stojnik bogat kmet. Stojnik se je odpravil v Brod po potrebne stvari. Milko pa je izročil v varstvo svojemu 20-letnemu sinu. Ko pa se je oče vrnil domov, je našel doma svate: njegov sin se je bil med tam na skrivaj oženil z lepo Milko. Oče se je moral sprijazniti s tem in dati svojo blagoslov svoji nevesti, ki jo mu je vzel sin za ženo. — Tako se ženijo na jugu, kjer so v takih zadevah bolj nagli, kot pa pri nas.

Fr. Lukancih:

ZA NAŠE FARMARJE

(Nadaljevanje.)

Kunce, upam, bi kupili po \$5 komad ali pa še ceneje. Hlevi za 12 kuncev skupaj in posamezno v hlevih bi bili po \$37. Pričeli naj bi s 120 do 150 kunci rnenkrat. Najemljina ne bi bila več v dobrem kraju kakor \$200 na leto. Za oskrbo toliko kuncev nas ne bi stalo nad \$100. Poleg oskrbe je seveda še krma. Člarnarina naj bi bila 50c na leto, to je za razna poročila, informacije in publikacije.

Veliki tatvini dveh prodajal

Trgovec Menart v Domžalah je opazoval že dolj časa, da mu zmanjkuje blago in denar. Izprva je nikakor ni mogel misliti na nepoštenost prodajalk, a ko je videl, da dve nameršeni živita čez mero raskošno, je začel sumiti, da ga kradeta prodajalki. Orožniki so te dni aretirali obe, mlado Matildo L. in vdovo Josipino M. Matilda je bila blagajničarka, ter je goljufala trgovca vsak dan za več sto Din s tem, da je v blagajni registrirala manj, kakor pa je denarja prejela. Vdova Josipina M. pa je bila še več let v službi pri Menartu in ji je gospodar docela zaupal. Ta pa je kradla manufakturno in galanterijsko blago. Ta je živela solidno, dočim je blagajničarka živila dokaj potrnatno. Najela je takti in se pogosto vozila s fanti po dežel daleč naokoli, kar je stalo več tisočakov. Nanjo so postali sumljivi in orožniški komandir jo je pozval v pisarno, da jo zašiši. Pri tem je na zadnje priznala tatvino, nakar si je hotela s škarjami prerezati vrat a ji je samomor preprečil komandir. Rano na vratu ji je obvezal domačinski zdravnik.

Umobolen sin ubil očeta

V Gorenji vasi pri Trebnjem je umobolni sin Alojzij ubil očeta Janeza Kamina. Posestnik Janez Kamin se je v četrtek 18. jun. mudil na Čatežu, od koder se je pozno popoldan vrnil domov. Doma ga je pričakal nekoliko umobolni sin Alojzij ter zahteval od očeta denarja. Oče je zahtevo odklonil ter odšel v sobo. Sin pa je planil za njim ter ga napadel. Začel je mlati po očetu z rokami z nekimi topim predmetom in bil po očetu toliko časa, da se je ta nezavesten zgrudil na tla. Sestra je opazovala spopad, a si ni upala skočiti očetu na pomoč, ker je poznala Alojzija, ki je že večkrat grozil, da bo očeta in sestro ubil. Oče je obležal na tleh in kmalu izdihnil pod udarci. Sin pa je očetu iztrgal listnico z 280 Din ter pobegnil. Orožniška patrulja je sina aretirala ter ga oddala sodišču v Novem mestu, očetovo truplo pa so pregledali člani sočne komisije, ki so ugotovili, da je starček podlegl poškodbam, ki mu jih je bil prizadejal sin.

Zagrebski proces zaključen.

Včeraj, v pondeljek 22. junija se je vršil zadnji dan zagrebskega procesa. Po govorih še nekaterih odvetnikov, je izjavil tožilec, da nima ničesar več reči, nakar so obtoženci Kruhac, Hranilović in Herceg govorili svoje obrambne govore. S tem je bila razprava proti njim zaključena, samsodba pa bo razglašena čez en teden. Razsodbo pričakujejo z velikim zanimanjem. Za troje četvero obtožencev zahteva tožilec smrtno kazen.

Fr. Lukancih:

ZA NAŠE FARMARJE

(Nadaljevanje.)

Organizirajte se dobro in povejte drug drugemu in odpišite, kaj ste storili. Za vse člane skupaj bomo napisali vse potrebne članke in podate ter podali vsake potrebne informacije. Kakor hitro bomo imeli odbornike, pričnemo z delom. Če bo dosti članov in zanimanja, bom opisal prihodnje glavne zadržke boleznih, ker le te nas še največ nadlegujejo, akoravno niso nevarne.

Sadjejeje

Na mnogo nedostatkov sem našel, posebno v zapadni Pennsylvaniji, kjer je največ prodane zemlje za sajenje raznega sadja. Nekateri farmarji in sadjejeji sadijo mladice kakor da bi bile primorane rasti. Mislim, da je tako še marsikje v državi. Enostavno skopljejo malo jamo v zemljo ali prod in enostavno v ta prod zagrebuje drevo, pa je izvršeno delo in drevo prepuščeno naravi.

Pomisli si moramo, da je drevesu na ta način vsajenemu nemogoče rasti in koreninam prodirati v kakovostno prodno zemljo. Taka zemlja tudi nima v sebi nobenih redilnih snovi in tudi, ne nobene vlage, ki je nujno potrebna, posebno kadar se drevo vsadi, da se zemlja tečno prime korenin in da se rastapljuje snovi, katere potrebuje drevo za rast in razvoj. Najbolje napravijo tudi oni, ki nasujejo okrog korenin trohlega lesa ali pa takoga gnolja, ker se na tak način zemlja okrog korenin še bolj zrahlja, kadar take snovi še bolj strohnejo in tako se drevo posuši.

Nekateri pa posujejo še celo sveži gnoj, kar je še slabše in drevesu hitreje akoduje. Kadar koli katero drevo vsadimo, naj bo sadno drevo ali pa rože in grmič, si je zapomniti sledeče: Kjer je slaba prodnata zemlja, naj se skoplje 3-krat toliko ali pa še večja jama kakor so korenine velike (široke), ko se rastegnejo v zemlji, in dvakrat do trikrat tako globoka kot je potrebno. Imejmo pripravljeno dobro vrtno zemljo in posebej odno vrtno izkopano zemljo. Denimo na dno najboljšo, vrtno zemljo in jo dobro poho-dimo, da ni zrahljana. Tako popolnimo jamo do one globokosti, v katero nameravamo posaditi drevo. Zasujmo drevo z dobro vrtno zemljo toliko, da je približno jama zasuta do vrha in potem zalijmo s čisto vodo in jamo zasujmo do vrha. Na vrhu pa zasujmo s ono zemljo, ki smo jo izkopali najprvo, ko smo pričeli kopati jamo za mladiko.

Kadar smo napravili vrh malo višji kakor je površina zemlje, napravimo okrog drevesa akledi podobno jamo, da se ob dežju

Fr. Lukancih:

ZA NAŠE FARMARJE

(Nadaljevanje.)

zaliava samo drevo. Pred vsajenjem vsakega drevesa moramo porezati in prikrajšati korenine drevesu, ampak ne preveč. Naši sadjarji navadno sadijo drevesa pregloboko. Mislim si moramo, da se bo prvo leto drevo nekoliko posedlo, pogreznilo globokeje z zemljo vred, zato moramo tudi na to računati.

Korenine moramo razpeljati narazen, da so stegnjene na vse strani in šele tedaj previdno pričeti zasipati in paziti, da ne bo prazen prostor med koreninami. Lahko tudi malo pognojimo s "kompostom" ali pa s trohnenjem, ampak ne naravnost na korenine. Kadar se je drevo prijelo in ukoreninilo, šele tedaj smemo gnoliti s trohnenjem ali pa kompostom okrog drevesa.

Po nekaterih krajih države je zemlja že sama na sebi toliko gnajna, da je ni treba gnoliti. Kadar imamo suho vreme po sajenju, moramo včasih tudi zaliti drevo. Ne smemo pozabiti količja pri drevesu.

Zadržke boleznih

Ravno v vprašanju zdravstva je še mnogo zamotanega, kar je v zadržereji ena največjih zaprek — bolezen. Ljudje bi se mnogo bolj zanimali za zadržke panog kmetijstva, ako bi jim boleznih ne delale zaprek. Učenjaki tudi niso imeli po šolah mnogo pouka o tej panogi, ker so se ljudje zadnje čase le malo zanimali za to rejo. Danes je pa postalo vse nekako drugače v življenjskem sistemu, zato so se pa ljudje pričeli bolj zanimati za ta posel. Pri vsem tem zanimanju nam pa primanjkuje ravno znanja o zdravstvu. Vsak, kdor redi zajce, ima vedno razne neprilike z nekaterimi boleznimi. Imamo razne tuje knjige, nemške in francoske, ki največ podučujejo o zadržkih boleznih.

Zajci trpe največ na dveh boleznih, na dveh vratah kataris, ki sta si skoraj sorodni. Prva bolezen je, da se v nos naselijo neke vrste bacili, glivice, ki se imenujejo "cocidiosis" in so nalezljive. Druga bolezen, tej podobna, se imenuje "kužni nosni katar" (contagious nasal catarrh-snuffles).

(Dalje prihodnje.)

Fr. Lukancih:

ZA NAŠE FARMARJE

(Nadaljevanje.)

Očetovstvo je stvar zaupanja. Pred nekoliko leti se je poročil neki 45-letni varšavski trgovec z 20 let mlajšim dekletom. Čez dve leti je žena rodila sina in vse bi bilo v redu, da ni začel trgovec dvomiti v svoje očetovstvo. Ženo je mučil neprestano s svojo ljubosumnostjo, dasi ni imel nobenega dokaza za njeno nezvestobo.

Pred kratkim je otrok zbolel in zdravnik se pripravil na prenos krvi. Po naziranju nekega specialista bi bila v to svrhu najbolj prikladna očetova kri. Trgovec je brez nadaljnega privolil. Pred operacijo pa je smatral zdravnik za svojo dolžnost povprašati mater, ali je njen mož res otrokov oče, kajti gotovost v tej stvari je bila za uspeh operacije največje važnosti. In mati, ki je hotela otroka rešiti, je odgovorila, da trgovca ni njegov oče. V sosedni sobi je ta prisluškoval razgovoru in sedaj, ko je bil gotov, kako je s njegovim očetovstvom, je vložil tožbo za ločitev zakona. Sodišče mu je ugodilo.

Fr. Lukancih:

ZA NAŠE FARMARJE

(Nadaljevanje.)

Med prvine, ki so se povzpelo do "vijalja namenosa", spada silice. Siliceja je toliko, kolikor paska v morju. Opravlja pa le pasivno delo, zakaj kot stavljni material predstavlja zgolj mrtvo gmo. V najnovjšem času izdelujejo iz njega tudi steklo, ki se zaradi izredne propustnosti ultravijoličastih žarkov uporablja pri izdelovanju svetiljk za umetno vlačinsko sonce.

Iz zemlje izvira tudi aluminij, ki je napravljen v našem stoletju silajno kariero. Kot čista kovina je bil še proti koncu preteklega stoletja velika redkost, danes pa se na debelo uporablja zlasti v kuhinjah in v letalski tehniki, ki bi težko napredovala brez njega. Druge lahke kovine: magnezij, litij in berilij, iz katerih se dajo izdelovati silicije, ki so lažje od vode, zasenkrat še čakajo na lažnejše zaposlenje.

Za nekakšnega desertera med prvimi velja plasir. Še malo pred vojno je služil v laboratorijih kot nenadomestljivo poskušanje, ki ga ne načelnijo niti ogenj niti kislina. Sedaj živi v brezdelju kot okrasje, modernega kemika pa popade jeza, če sliši njega ime.

Tudi nekakšen kverulant je med prvimi, neznošen karakter, ki napade vsakogar, a komer ima opravka. To je fluor, ki se zgolj zaradi svoje ujedljivosti prav redko kdaj uporablja, čeprav ga nahajamo v naravi v zelo velikih množinah. Fluor razje vse, in se zaradi tega lahko vhranjuje samo v voščenihi posodah, v katerih največ lenuhari po kemičnih laboratorijih. Šele v zadnjem času so mu našli pripraven posel: naščuvali so ga proti gobam, ki uničujejo les.

Med nove zvezdnike v tehniki spada krom. Še pred nekaj leti ga niso poznali kot čisto kovino, sedaj pa igra že jako odgovorno vlogo v različnih železnih zlitinah in se v najnovjšem času uporablja v diamantno trdi prevleki za pokrovanje, ki varuje občutljivejše kovine pred razkrajanjem. V tem pogledu čedalje bolj izpodiriva nikelj in bo nedvomno še močno vplival na strojno industrijo.

Potrebe vsakdanjega življenja silijo kemične elemente, da se venomer zamenjavajo. Razvoj tehničnih pripomočkov res ustvarja vedno nove možnosti, toda v enaki meri naraščajo tudi potrebe. Tako n. pr. iščejo

Slovenska Narodna Podporna Jednota

Ustanovljena 9. aprila 1904

Inkorp. 17. junija 1907 v državi Illinois

2657-59 So. Lawrence Ave., Chicago, Ill. Tel. Rockwell 4304

GLAYNI ODBOR S. N. P. J.

UPRAVNI ODBEK:

VINCENT GAINKAR, predsednik.....2667 S. Lawrence Ave., Chicago, Ill.
 FRED A. VIDER, gl. tajnik.....2667 S. Lawrence Ave., Chicago, Ill.
 BLAS NOVAK, tajnik bol. oddelka.....2667 S. Lawrence Ave., Chicago, Ill.
 JOHN VOGRICH, gl. blagajnik.....2667 S. Lawrence Ave., Chicago, Ill.
 FILIP GODINA, upravitelj glasila.....2667 S. Lawrence Ave., Chicago, Ill.
 JOHN MOLEK, urednik glasila.....2667 S. Lawrence Ave., Chicago, Ill.

ODBOJENIKI:

ANDREW VOJNICH, prvi podpredsednik, 609 Russell Ave., Johnstown, Pa.
 DONALD J. LITRICH, drugi podpreds., 1937 S. Humboldt Ave., Chicago, Ill.
 JOHN J. KAVERTNIK, gl. skrbnik.....8754 W. 58th St., Chicago, Ill.

GOSPODARSKI ODBEK:

FRANK ALESSI, predsednik.....2124 E. Crawford Ave., Chicago, Ill.
 JOHN OLIP.....149 S. Prospect Ave., Clarendon Hills, Ill.
 JOSEF SISKOVICH.....1009 E. 74th Street, Cleveland, Ohio.

POSOTNI ODBEK:

JOHN GORSEK, predsednik.....414 W. Hay St., Springfield, Ill.
 SVTON BULAR.....Box 27, Armo, Kans.
 JOHN TRUBEL.....Box 297, Strabane, Pa.
 FRANK PODBOJ.....Box 61, Park Hill, Pa.
 FRANCES ZAKOVSEK.....1019 Adams St., No. Chicago, Ill.

OKROBNI EASTOPNIKI:

GEORGE BREKAR, prvi okroboj.....127 Main Ave., W. Alloupa, Pa.
 JOHN LOEAR JR., drugi okroboj.....606 E. 103rd St., Cleveland, Ohio.
 FRANK KLUN, tretje okroboj.....Box 652, Chisholm, Minn.
 JOSEPH BRATKOVICH, četrtje okroboj.....R. R. 5, Pittsburg, Kans.
 FRANK KLOPČIC, peto okroboj.....Box 183, Rock Springs, Wyo.

NADROBNI ODBEK:

FRANK KATZ, predsednik.....2657 W. 59th St., Chicago, Ill.
 ALBERT HRAST.....1015 W. Pierce St., Milwaukee, Wis.
 FRED MARGAI.....25 Central Park, Peru, Ill.

Brezposelni elementi

(Nadaljevanje s 2. strani.)

Med prvine, ki so se povzpelo do "vijalja namenosa", spada silice. Siliceja je toliko, kolikor paska v morju. Opravlja pa le pasivno delo, zakaj kot stavljni material predstavlja zgolj mrtvo gmo. V najnovjšem času izdelujejo iz njega tudi steklo, ki se zaradi izredne propustnosti ultravijoličastih žarkov uporablja pri izdelovanju svetiljk za umetno vlačinsko sonce.

Iz zemlje izvira tudi aluminij, ki je napravljen v našem stoletju silajno kariero. Kot čista kovina je bil še proti koncu preteklega stoletja velika redkost, danes pa se na debelo uporablja zlasti v kuhinjah in v letalski tehniki, ki bi težko napredovala brez njega. Druge lahke kovine: magnezij, litij in berilij, iz katerih se dajo izdelovati silicije, ki so lažje od vode, zasenkrat še čakajo na lažnejše zaposlenje.

Za nekakšnega desertera med prvimi velja plasir. Še malo pred vojno je služil v laboratorijih kot nenadomestljivo poskušanje, ki ga ne načelnijo niti ogenj niti kislina. Sedaj živi v brezdelju kot okrasje, modernega kemika pa popade jeza, če sliši njega ime.

Tudi nekakšen kverulant je med prvimi, neznošen karakter, ki napade vsakogar, a komer ima opravka. To je fluor, ki se zgolj zaradi svoje ujedljivosti prav redko kdaj uporablja, čeprav ga nahajamo v naravi v zelo velikih množinah. Fluor razje vse, in se zaradi tega lahko vhranjuje samo v voščenihi posodah, v katerih največ lenuhari po kemičnih laboratorijih. Šele v zadnjem času so mu našli pripraven posel: naščuvali so ga proti gobam, ki uničujejo les.

Med nove zvezdnike v tehniki spada krom. Še pred nekaj leti ga niso poznali kot čisto kovino, sedaj pa igra že jako odgovorno vlogo v različnih železnih zlitinah in se v najnovjšem času uporablja v diamantno trdi prevleki za pokrovanje, ki varuje občutljivejše kovine pred razkrajanjem. V tem pogledu čedalje bolj izpodiriva nikelj in bo nedvomno še močno vplival na strojno industrijo.

Potrebe vsakdanjega življenja silijo kemične elemente, da se venomer zamenjavajo. Razvoj tehničnih pripomočkov res ustvarja vedno nove možnosti, toda v enaki meri naraščajo tudi potrebe. Tako n. pr. iščejo

chemiki kovino, ki bi ne prevajala toplote, električni prevodnik, ki bi bil prav tako dober kakor baker. V nasprotju s tem pa je prav velika potreba po kovini, ki bi služila kot izolator ter po pripravnem nastavljenju železa v gradnji vsakovrstnih električnih strojev. Nujno bi potrebovali še mnogo drugih snovi in zato je prav za služen posel, če si kemiki prizadevajo mobilizirati brezposelne elemente in zamašiti s njimi vrzel v sedanjem delovnem kadru.

Kakor stari alkimisti, tako tudi moderni kemiki ne morejo spreminjati posvetnih kemičnih prvin v zlato. Pač pa ponajpo pot, kako priti do denarja z ustvarjanjem in iskoriščenjem vedno novih sirovin, a čimer se vsaj deloma ureničuje sen arednjeveskih alkimistov.

Kanada ne potrebuje sadriov

Ottawa, Can. — Kanadski premijer Bennett je zavrnil Kanadski ekonomski svet, ki mu je sugestiral, naj vlada imenuje naravno komisijo za smotren gospodarski razvoj, da se odpravi brezposelnost. Idejo podpirajo farmarske in delavske organizacije.

Bennett je rekel, da so v vladi in biznisu "najboljši možgani", ki si neč in dan prizadevajo, da se doseže najvišje narodno blagostanje. Ako bi vlada posnemala Buisjo, bi to pomenilo konec "privatne iniciative in svobode", kar se pa ne sme nikdar zgoditi.

Za kratek čas

Na realni postaji — Kako se pišta? — Jovo Clevarić. — Oženjen? — Ne, gospod, ranil sem se sam, ko sem skočil pod avtomobil.

Dober agent — Gospod, kupite tale liker, boste videli, da je res izboren. To bo pravi užitek za vašo ženo in taččo.

Saj nimam ne žene, ne tačče in celo dekleta ne, a katerim bi bil zaročen.

Tedaj ga kupite zase, da proslavite tako veliko srečo.

Star lovec

Prvi gonjač: Pogledj onega loveca. Star je že 70 let, pa še vedno hodi na lov.

Drugi gonjač: Da, ta mi je že obstrelil očeta in deda.

Letalka Ruth Nichols, ki se je pred kratkim toliko pobila, ko je padla s svojim letalom pri St. Johnu. N. B. Miss Nichols namerava leteti sama čez Atlantik.

